

Opdracht 'veranderende beroepen'

Inleiding (voor docenten)

Het is goed om leerlingen voor te bereiden op de veranderingen op de arbeidsmarkt. Daarbij zijn er tal van factoren die de aard van het werk kunnen veranderen. Toch zijn er ook tal van beroepen die amper verandering kennen. Neem de bakkerij: de man of vrouw achter de kassa verricht niet wezenlijk andere handelingen dan eenzelfde bediende dertig of veertig jaar geleden. Maar geldt dit ook voor de bakker? Is zijn werk door de komst van nieuwe machines veranderd? Vijftig jaar terug kneedde hij wellicht nog zijn brood – maar doet hij dat nu nog steeds? En hoe zit het bij de grote supermarkten die brood aanbieden? Voor een deel is dit voorverpakt brood, maar voor een ander deel wordt het brood ter plekke (af-) gebakken.

Er is in de loop van de tijd ook iets veranderd in de vorm van plekken waar brood wordt aangeboden. Aan de ene kant zijn er minder plekken waar het vanuit een specialisme verkocht wordt (er zijn minder bakkerijen), aan de andere kant zijn er ook juist weer meer plekken waar het wordt aangeboden (de supermarkten, maar ook diverse locaties die al dan niet belegde broodjes verkopen). Je zou jezelf de vraag kunnen stellen: zijn er nu meer mensen nodig om brood te verkopen, of juist minder dan bijvoorbeeld vijftig jaar geleden?

In deze opdracht gaat de leerlingen deze verandering in kaart brengen. Bij het doen van de opdracht kan inhoudelijke samenwerking worden gezocht met geschiedenis. Als het om de vorm gaat, kan dit met Nederlands. Ook kan gekeken worden om dit mee te nemen in de mentorlessen; dit vanwege de component beroepsoriëntatie. Verder is het leuk als contact wordt gezocht met de VMBO-kaderopleiding.

De hoofdopdracht is om van een bepaald product te onderzoeken hoe de productiewijze maar ook de distributiewijze in de loop van de tijd (bijvoorbeeld vijftig jaar) is veranderd. Daarnaast is de vraag waarom dit is veranderd en of je daarmee voorspellingen kunt doen over het beroep (de productie en distributie) in de toekomst.

De grove structuur van het werkstuk is daarmee:

- inleiding opdracht (wat ga je waarom onderzoeken en hoe)
- het beroep van bijvoorbeeld bakker 50 jaar geleden (de productiekant)
- de verkoopkanalen van bijvoorbeeld brood 50 jaar geleden (de distributiekant)
- het beroep van bijvoorbeeld brood bakken nu (de productiekant)
- de verkoopkanalen van bijvoorbeeld brood nu (de distributiekant)
- aangeven van de veranderingen en geven van verklaringen van deze veranderingen
- voorspelling van in dit geval broodbakken en brood verkopen over 20 jaar.

Om dit te onderzoeken moet de leerling / het groepje leerlingen in ieder geval een interview afnemen met iemand die het beroep van vijftig jaar terug daadwerkelijk heeft uitgeoefend. Daarnaast moet de leerling ook met een leerling meelopen die nu wordt opgeleid voor dit beroep. In dit geval iemand van de bakkerijopleiding.

De leerling moet beeldmateriaal verzamelen over het beroep toen en nu. Bovendien met de leerling de interviews opnemen. Voorafgaand aan het interview moet de leerling het interviewschema aan de docent ter goedkeuring voorleggen. Het gaat er om dat tekst en beeld zodanig naast elkaar zijn gebruikt dat het doel van elk onderdeel zo krachtig mogelijk wordt verteld.

De opdracht kan mondeling worden toegelicht. Hierbij kan onderstaand beoordelingsmodel worden uitgedeeld. Met de leerlingen wordt het stappenplan (hoe ga ik onderzoeken en wat

zijn daarbij de producten die ik moet opleveren) besproken. Het is belangrijk om het doel van dit onderzoek goed te benoemen en ook met de leerlingen te bespreken wat ze kunnen leren.

Beoordelingsmodel: *(aan te passen naar eigen gelieve!)*

Inhoudelijk	o / m / m / v / g / zg	weging
Is in de inleiding helder beschreven wat het doel van de opdracht is en daarmee de opbouw van het verslag is?		10%
Is de zogenaamde productiekant 50 jaar terug helder beschreven / geïllustreerd, waarbij de diverse onderdelen van het produceren aan bod komen.		10%
Is de zogenaamde verkoopkant 50 jaar terug helder beschreven / geïllustreerd, waarbij de diverse onderdelen van het verkopen aan bod komen.		5%
Is de zogenaamde productiekant NU helder beschreven / geïllustreerd, waarbij de diverse onderdelen van het produceren aan bod komen.		10%
Is de zogenaamde verkoopkant NU terug helder beschreven / geïllustreerd, waarbij de diverse onderdelen van het verkopen aan bod komen.		10%
Is duidelijk aangegeven welke veranderingen er tussen 50 jaar terug en NU hebben plaatsgevonden.		10%
Zijn de factoren die deze veranderingen hebben veroorzaakt juist benoemd		5%
Is de toekomstvoorspelling 'realistisch' / 'doordacht'		10%
Onderzoekmatig:		
Is het interviewschema voor de twee diepte-interviews juist opgesteld om het gesprek goed en volledig te kunnen voeren?		10%
Is het overige onderzoek goed / juist uitgevoerd? En zijn de gebruikte methoden doordacht?		10%
Vormgeving		
Is het werkstuk professioneel opgemaakt / opgesteld? (Denk aan goed Nederlands, goede foto's etc.).		10%
Reflectie		
Is de reflectie op de uitvoering van de opdracht (wat ging goed / wat kon beter) juist en reëel opgesteld? (Blijkt er een willen leren uit?)		5%

